

UNTROSDECONVERSAAMB

ADA CASTELLS

Joaquim Carbó

J.C. A veure, deixa'm que ho pensi... Jo diria que he escrit 130 llibres, a part dels tres o quatre que no he arribat a publicar mai i que considero d'aprenentatge. Tot això treballant a La Caixa durant 40 anys! Ara que estic jubilat, no sé com m'ho feia. I t'he de dir que en hores de feina no vaig escriure ni una línia.

A.C. És estrany, però entre els teus primers temptejos hi ha un assaig.

J.C. Sí, un sobre Carles V, escrit en català. Va ser una mena de desafiament per presentar-me a un premi de la feina. El personatge no m'interessava un rave, però el tema era obligat. I vaig guanyar!

A.C. En aquella època, també era obligat ser autodidacte.

J.C. Sí, del tot. A mi em van ajudar molt les lectures que vaig fer de petit a casa d'una veïna, a Sant Gervasi. Era la bibliotecària Maria Novell i recordo que quan li vaig demanar de llegir *Dafne* i *Cloe*, que tenia escenes d'amor, em va fer una ganyota. També vaig llegir les memòries de Chateaubriand, encara que no vaig pair gran cosa. Amb el pare ens agradava anar al mercat de llibre vell i ell em parlava de les novel·les que havia llegit de petit. Compaginava això amb les lectures del *TBO* i recordo que em va agradar molt *La vuelta al mundo de dos pilletes*. Molts anys després, quan ja estava al *Cavall Fort*, ho vaig proposar perquè en tenia un bon record, però en llegir-ho em vaig adonar que era impossible: era ple de xovinisme i de racisme!

A.C. Amb aquests inicis tan durs en la clandestinitat, rebent classes d'amagat d'en Triadú i en Colomines, com veus les queixes dels escriptors actuals?

J.C. Hem nascut per ser queixosos. Les condicions de vida d'ara no tenen res a veure. S'ha viscut un moment d'eufòria. Penso en unes declaracions que vaig llegir de l'escriptor jove Edgar Cantero, que deia que escrivia en català perquè així podia guanyar més premis. És una motivació falsa, perquè quan se li hagin acabat què farà? Es passarà al castellà? Aleshores hi havia unes

ganes de demostrar que encara érem vius.

A.C. És evident que hi ha una altra manera de veure les coses per part de les noves generacions. També, l'altre dia, Cristian Segura, guanyador del Pla, deia que no descartava escriure narrativa en castellà o anglès.

J.C. Estem en una situació en què tothom fa el que li dona la gana.

A.C. En principi, això no és dolent, però no creus que la relació entre un escriptor i la seva llengua no pot ser únicament utilitària?

J.C. És clar. Hi ha qui diu que la llengua és la pàtria de l'escriptor. Manuel de Pedrolo era molt radical en això i recordo que un dia carregava molt en contra d'un africà que escrivia en anglès, però és que hi ha gent que se sent molt maltractada a casa seva.

A.C. I aquí?

J.C. Ara, en general, pots viure en català i s'hi pot trobar gairebé de tot. Les editorials i els traductors,

que estan molt mal pagats i en tennim d'excel·lents, han fet un esforç extraordinari, però deixem aquest tema de les llengües.

A.C. D'acord. Tornem als llibres. Amb tants títols a l'esquena, encara et queden ganas d'escriure'n més?

J.C. Uf! En tinc tres o quatre per sortir. Llàstima que els editors no hagin estat ràpids perquè la sortida coincidís amb la BCNegra, així n'hauríem parlat una mica.

A.C. T'hi fan un homenatge i una exposició, tot i que sempre se t'ha vinculat amb el gènere d'infantil i juvenil.

J.C. Hi he entrat amb força gràcies al personatge de Felip Marlot, un detectiu tendre, per a nens.

A.C. És a dir que la moguda no ajudarà perquè se't tregui l'etiqueta del damunt i se't vegi també com a escriptor d'adults. És una assignatura pendent?

J.C. No hi ha res a fer! Tots m'heu llegit de petits i ja no em podeu veure com a escriptor per a adults. I els

qui em van seguir des del començament, com en Triadú, en Faulí, en Rafael Tasis..., tots són morts.

A.C. No perdís d'esperança. Mira l'Emili Teixidor.

J.C. Ha tingut algun llibre amb èxit i potser s'hi ha dedicat més.

A.C. I, amb tanta obra, no tens por de repetir-te?

J.C. Voldria evitar-ho. Un cop vaig anar a una escola a parlar dels meus llibres i un nen em va dir que se n'havia llegit uns quants i que no s'assemblaven. És el millor elogi que m'han fet mai. Fins i tot em vaig alçar i li vaig fer un petonet. Ara ja em puc repetir: fa 40 anys que escric i els lectors ja s'han fet grans.

A.C. A més, hi ha una marca de la casa Carbó.

J.C. Mira, quan escric per a adults tendixo a la sordidesa. Amb els nens procuro no amagar-los res, però, alhora, no portar-los a la desesperació. Els meus bandarres no triomfen. No crec que sigui lícit dir que el món és una merda a algú que s'està formant. *

Escriptor

El seu best seller continua sent *La casa sota la sorra*, però en Carbó porta escrits uns 130 llibres, i no para. Ara, la BCNegra li dedica una exposició, *Carbó negre*, comissariada per Joaquim Noguero, que es va inaugurar divendres passat a la biblioteca Jaume Fuster. Serà una bona ocasió per agrair la seva feina, la que ha fet i la que continua fent, sempre al peu del canó.

FOTO: QUIM PUIG